

Tekninen lautakunta**Aika** 18.8.2026 klo 17:00 - 20:14**Paikka** Monio, kokoustila Kammari, Pataljoonantie 6**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
§ 65	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	4
§ 66	Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta	5
§ 67	Teknisen lautakunnan puolivuositarkastus 1.1.-30.6.2026	6
§ 68	Teknisen lautakunnan vastineen antaminen tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esittämiin havaintoihin	9
§ 69	Lahelan elinkaarihanke, palveluntuottajan valinta	10
§ 70	Taidekasarmin käyttötarkoituksen muutos ja peruskorjaus ehdotussuunnitelmien ja tavoitehinta-arvion hyväksyminen	14
§ 71	Sammonmäki III ja IV katusuunnitelmaehdotuksen hyväksyminen	17
§ 72	Lausunnon antaminen Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2027–2029	20
§ 73	Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle Hyviä hankkeita ry:n valituksesta koskien rakennuksen vuokraamista	32
§ 74	Puistokylän ja Palkkitien alueiden kunnallistekniikan suunnittelun hankinnan keskeytys	35
§ 75	Toimielimen alaisten viranhaltijoiden päätösten valvonta	38
§ 76	Ilmoitusasiat	42
§ 77	Muut asiat	43

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Läsnäoloaika	Lisätiedot
Läsnä	Kylliäinen Marjut	puheenjohtaja	17:00 - 20:14	
	Roihuvuo Ilari	varapuheenjohtaja	17:00 - 20:14	
	Loponen Ari	jäsen	17:00 - 20:14	
	Mantere Tomi	jäsen	17:00 - 20:14	
	Palvas Liisa	jäsen	17:00 - 20:14	
	Sandholm Saana	jäsen	17:00 - 20:14	
	Stenvall Raimo	jäsen	17:00 - 20:14	
	Torkkeli Altti	jäsen	17:00 - 20:14	
	Lahtinen Sami	henkilökohtainen varajäsen	17:00 - 20:14	
	Ellonen Antti	henkilökohtainen varajäsen	17:00 - 20:14	
	Andersson Albert	kuntakehitysjohtaja, esittelijä	17:00 - 18:22	
	Juhola Petri	yhdyskuntatekniikan päällikkö, esittelijä	17:00 - 20:14	
	Savola Mika	vs. tilapalvelupäällikkö	17:00 - 20:14	
	Olkkonen Jyri	projektitoimiston päällikkö	17:00 - 18:22	
	Bärlund Susanna	talouspäällikkö	17:00 - 17:21	
	Laakso Jukka-Matti	liikenneinsinööri	17:00 - 20:14	
	Anttalainen Jari	apulaispormestari	17:00 - 20:14	
	Mäki-Kuhna Mika	kunnanhallituksen edustaja	17:00 - 20:14	
	Immonen Jari	tarkastuslautakunnan edustaja	17:00 - 20:14	
	Hiirros Eikka	nuorisovaltuuston edustaja	17:00 - 20:14	
	Pulskaa Juuso	nuorisovaltuuston edustaja	17:00 - 20:14	
	Havukunnas Timo	sihteeri	17:00 - 20:14	
Läsnä etänä	Heikkilä Mikko	hankesuunnittelija	17:00 - 18:56	
	Outinen Maija	hankesuunnittelijan sijainen	17:00 - 18:56	
	Sammaljärvi Pasi	vieras	18:04 - 18:56	§70
Poissa	Hyytinen Kalevi			
	Laamanen Pia			
	Veikkolainen Cecilia			

Allekirjoitukset

Marjut Kylliäinen
puheenjohtaja

Timo Havukunnas
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat 65 - 77

Pöytäkirjan tarkastus

Ari Loponen
pöytäkirjantarkastaja

Antti Ellonen
pöytäkirjantarkastaja

Tämä pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti Tuusulan kunnan
asianhallintajärjestelmässä.

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Tarkastettu pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäville kunnan yleisessä
tietoverkossa kuntalain 140 §:ssä säädetyllä tavalla. 24.8.2026

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Tekninen lautakunta 18.8.2026 § 65

Asiaselostus

Hallintosäännön 120 §:n mukaan avattuaan kokouksen, puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen. Kuntalain 103 §:n mukaan muu toimitella kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Hallintosäännön 112 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Hallintosäännön 112 §:n mukaan kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla.

Esittelijä

Marjut Kylliäinen

Päätösehdotus

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Tekninen lautakunta 18.8.2026 § 66

Asiaselostus

Hallintosäännön 122 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Hallintosäännön 123 §:n mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Hallintosäännön 132 § mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimitellimen päättämällä tavalla.

Esittelijä

Marjut Kylliäinen

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää

- hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
- valita kaksi pöytäkirjan tarkastajaa;
- myöntää mahdolliset läsnäolo- ja puheoikeudet kokoukseen.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti

- hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
- valita tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Antti Ellonen ja Ari Lopenen;
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeudet kokoukseen kaikille paikalla oleville kokoukseen kutsutuille.

Teknisen lautakunnan puolivuositarkastus 1.1.-30.6.2026

Tekninen lautakunta 18.8.2026 § 67
575/02.02.02/2025

Valmistelija

Bärlund Susanna, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Valtioneuvosto on antanut kuntalain nojalla asetukset kunnan taloutta koskevien tietojen toimittamisesta (524/2021) sekä annetun asetuksen 12 ja 13 §:ssä on säännökset kunnan neljännes- ja puolivuositarkastusten sisällöstä ja niiden laadinnassa noudatettavista tilinpäätösperiaatteista. Neljännesvuositarkastuksessa on esitettävä toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat, talousarvion toteutuminen sekä kuvataan keskeiset tekijät, joiden ennakoidaan vaikuttavan tilikauden tuottojen ja kulujen määriin. Toimialueet raportoivat tavoitteistaan ja taloudestaan palvelualueetasolla, jolta osin seuranta viedään kunnanhallitukseen ja valtuustoon tiedoksi. Palveluuyksikkötasolla seuranta tapahtuu lautakunnissa.

Teknisen lautakunnan sitovan toimintakatteen toteuma oli 1,5 miljoonaa euroa (-1,0 miljoonaa vuonna 2025). Toiminnan tuottojen toteuma oli 15,8 miljoonaa euroa (14,2 miljoonaa vuonna 2025). Toimintakulujen toteuma oli -14,3 miljoonaa euroa (-15,2 miljoonaa vuonna 2025).

Käyttötalouden määrärahamuutokset, -242 000 euroa (kuntatasolla muutos 0 euroa, vastaava kulu vähenee sivistyksen toimialueella)

- Uimahallin sisäiset vuokrat ja siivoustuotot -0,2 miljoonaa euroa

Investointeihin esitetään tehtäväksi 2,25 miljoonan euron rahoitusta parantava määrärahojen muutos (- merkki rahoitusta huonontava, +merkki rahoitusta parantava). Kts. tarkemmin perustelut kohta Investoinnit.

-	Koy Sotokeskus	+1 800 000 euroa
-	Rakennusten pihainvestoinnit	-150 000 euroa
-	Huoltorakennuksen hankesuunn.	+100 000 euroa
-	Paja-rakennus (Riihikallion koulu)	-50 000 euroa
-	Sammonmäki IV, voimajohtolinjat	+70 000 euroa
-	Kehä IV, voimajohtolinjat	+80 000 euroa
-	Tuomalan tp-alueen liittymät lahdentielle	+100 000 euroa
-	Rusutjärven liitt. parantaminen kt45:lla	+200 000 euroa

Esittelijä

kuntakehitysjohtaja Andersson Albert

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää

- merkitä osavuositarkastuksen tiedoksi
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto hyväksyy teknisen lautakunnan alaisen toiminnan osavuositarkastuksen ajalta 1.1-30.6.2026.

Lisäksi tekninen lautakunta päättää tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Käsittely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun asian esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavaksi:

Tekninen lautakunta päättää

- että osavuositarkastukseen lisätään seuraavat lisäykset investointien määrärahanmuutoksiin; Uimahalli -300 000e lisäys määrärahoihin, Taidekasarmi +1 100 000e vähennys määrärahoihin, Kirjasto +200 000e vähennys määrärahoihin.

- merkitä edellä mainituin muutoksin osavuositarkastuksen tiedoksi

- ehdottaa edellä esitetyn mukaisesti kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto hyväksyy teknisen lautakunnan alaisen toiminnan osavuositarkastuksen ajalta 1.1-30.6.2026.

Lisäksi tekninen lautakunta päättää tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Tekninen lautakunta hyväksyi muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti

- että osavuositarkastukseen lisätään seuraavat lisäykset investointien määrärahanmuutoksiin; Uimahalli -300 000e lisäys määrärahoihin, Taidekasarmi +1 100 000e vähennys määrärahoihin, Kirjasto +200 000e vähennys määrärahoihin.

- merkitä edellä mainituin muutoksin osavuositarkastuksen tiedoksi

- ehdottaa edellä esitetyn mukaisesti kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto hyväksyy teknisen lautakunnan alaisen toiminnan osavuositarkastuksen ajalta 1.1-30.6.2026.

Lisäksi tekninen lautakunta päätti tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Tuusulan kunta

PÖYTÄKIRJA

7/2026

8(51)

Tekninen lautakunta

§ 67

18.8.2026

Liitteet

Numero Otsikko

1 TL Puolivuosisiraportti 2026

2 Pöytäkirjanote: Tekninen lautakunta 18.8.2026 §67 Teknisen lautakunnan puolivuosisikatsaus 1.1.-30.6.2026

Teknisen lautakunnan vastineen antaminen tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esittämiin havaintoihin

Tekninen lautakunta 18.8.2026 § 68
780/00.01.02/2025

Valmistelija

Andersson Albert, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Tuusulan kunnanvaltuusto on 8.6.2026 § 47 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatimassa vuoden 2025 arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista ja suosituksista toimialueiden ja hallituksen selvitykset. Selvitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Esittelijä

kuntakehitysjohtaja Andersson Albert

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää antaa tarkastuslautakunnalle, kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle liitteen mukaisen vastineen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2025 arviointikertomukseen.

Lisäksi tekninen lautakunta päättää tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti antaa tarkastuslautakunnalle, kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle liitteen mukaisen vastineen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2025 arviointikertomukseen.

Lisäksi tekninen lautakunta päätti tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Liitteet

Numero	Otsikko
3	Vastine arviointikertomukseen 2025, Kasvun ja ympäristön toimialue
4	Arviointikertomus 2025 Tuusulan kunta
5	Pöytäkirjanote: Tekninen lautakunta 18.8.2026 §68 Teknisen lautakunnan vastineen antaminen tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esittämiin havaintoihin

Lahelan elinkaarihanke, palveluntuottajan valinta

Tekninen lautakunta 18.8.2026 § 69

1135/02.08.00.02/2026

Valmistelija

Olkkonen Jyri, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Lahelan koulun, päiväkodin ja nuorisotilan elinkaarihankkeeseen sisältyy uudisrakennuksen suunnittelu ja rakennustyö sekä rakennuksen ylläpito- ja käyttäjäpalveluiden tuottaminen 20 vuoden palvelujakson ajan. Kohde on yhtenäiskoulu (vuosiluokat 1-9 + esiopetus). Lisäksi kohteeseen sisältyy päiväkotia ja nuorisotilat.

Hanke kilpailutettiin julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetussa laissa (1397/2016, hankintalaki) tarkoitettuna EU-kynnysarvon ylittävänä rakennusurakkana. Kilpailutus käynnistyi 25.5.2025 HILMA-ilmoituskanavassa julkaistulla EU-hankintailmoituksella.

Hankintamenettelyä käytettiin kilpailullista neuvottelumenettelyä.

Osallistumishakemuksen jättivät ja tarjoajiksi hankinnan

neuvotteluvaiheeseen valittiin Fira Rakennus Oy:n ja Caverion Suomi Oy:n ryhmittymä, SRV Rakennus Oy ja YIT Rakennus Oy.

Hankinnan neuvotteluvaiheen aikana käsiteltiin tarjoajien kanssa useilla neuvottelukierroksilla hanketta koskevia suunnitelmia sekä hankkeen sopimusten kaupallisia ja oikeudellisia kysymyksiä.

Lopullisille tarjouksille asetettuun määräaikaan 18.5.2026 mennessä hankintayksikkö vastaanotti tarjoukset seuraavilta tarjoajilta:

- Fira Rakennus Oy:n ja Caverion Suomi Oy:n ryhmittymä
- SRV Rakennus Oy
- YIT Rakennus Oy

Kaikkien tarjousten todettiin täyttävän tarjouspyynnössä asetetut vaatimukset. Kaikki tarjoukset hyväksyttiin mukaan tarjousvertailuun. Tarjouksen kokonaistaloudellisen edullisuuden vertailuperusteena on paras hintalaatusuhde, jossa hinta saa painoarvon 55 % ja laatu 45 %. Hankintayksikkö on toteuttanut tarjousten laatuarvioinnin touko-kesäkuussa 2026. Laatuarvioinnin vertailuperusteet ja tulokset on kuvattu tarkemmin liitteessä 1.

Vertailuperusteiden pääkohdat olivat seuraavat:

	Maksimipisteet laatuarvioinnissa
--	---

Suunnitteluratkaisu	75
Toiminnallisuus (rakennuksen sisä- ja ulkotilat, piha- ja ulkoalueet)	66
Arkkitehtoniset ratkaisu ja soveltuvuus ympäristöön	9
Kestävä kehitys (sosiaalisen, ekologisen ja elinkaarivastuun näkökulma)	13
Toteuttamisen arviointi	12
Suunnittelun ja rakentamisen toteutus	5
Ylläpidon ja palveluiden toteutus	4
PTS-suunnitelma	3
Neuvotteluvaiheen toiminta	5
Yhteensä	105

Hinnan arviointiperusteena on käytetty tarjoushinnan nykyarvoa. Tarjoushinnan nykyarvo koostuu rakennusurakan, vuosittaisten kiinteistöpalveluiden ja energiakustannusten sekä vuosittaisten PTS-investointien nykyarvoista. Tarjoushintojen nykyarvot on laskettu tarjousvertailua varten yhteen.

Hankintayksikkö on laskenut tarjoushinnan nykyarvon (NPV (tarjous)) seuraavan kaavan mukaisesti:

$$\text{NPV (tarjous)} = (\text{KH} + \text{PH} + \text{PTSH})$$

missä:

KH = Kohteen tarjottu rakennusurakan kokonaishinta (euroa)

PH = Kohteen vuosittaisten kiinteistö- ja siivouspalveluiden sekä energia-kustannusten yhteenlaskettu nykyarvo (euroa)

PTSH = Kohteen vuosittaisten PTS-investointien yhteenlaskettu nykyarvo koko palvelujakson ajalta (euroa)

Hankintayksikkö on suorittanut saatujen tarjousten kokonaistaloudellisen edullisuuden vertailun tarjouksen vertailuhintaan ja laadun arviointiin perustuen alla olevan kaavan mukaisesti:

$$H = \text{NPV}(\text{tarjous}) \times [1 - (L \times M \times X)]$$

missä:

H = Tarjouksen kokonaistaloudellisuushinta

NPV (tarjous) = Tarjoushinnan nykyarvo (NPV)

L = Tarjouksen laatuasteet

M = Korkeimman laatupistemäärän saaneen tarjoajan
laatupisteiden määrä

X = Laadun painoarvo 45 %

Alhaisimman kokonaistaloudellisuushinnan saanut tarjous voittaa tarjouskilpailun. Mikäli usea tarjous saa saman kokonaistaloudellisuushinnan, valitaan näistä voittajaksi tarjous, joka on saanut eniten laatupisteitä.

Hintavertailu ja kokonaistaloudellisen edullisuuden vertailu on esitetty liitteessä 2.

Kokonaistaloudellisen edullisuuden vertailun perusteella edullisimman tarjouksen on tehnyt YIT Rakennus Oy.

Strategian toteuttaminen

Ehdotus toteuttaa seuraavia strategian kulmakiviä:

- ☐ Elämänlaatua ja yhteisöllisyyttä
- ☐ Elinvoiman edelläkävijä
- ☒ Sivistyksen suunnannäyttäjä

Ehdotus toteuttaa seuraavia valtuustokauden tavoitteita:

- ☐ 1. Vetovoimainen kunta houkuttelee yrityksiä ja osaavia työntekijöitä.
- ☐ 2. Kehittyvät yritysalueet edistävät työllisyyttä ja talouskasvua.
- ☒ 3. Sivistys- ja hyvinvointipalvelut vastaavat asukkaiden muuttuviin tarpeisiin
- ☒ 4. Julkiset tilat toimivat yhteisöjen ja palvelujen kohtaamispaikkana.
- ☐ 5. Asuinalueet kehittyvät houkuttelevasti ja monipuolisesti.
- ☐ 6. Monimuotoinen ja saavutettava lähiluonto saa viihtymään.

Ehdotus perustuu seuraavaan ohjelmaan ja toteuttaa siinä asetettuja tavoitteita:

Palveluverkko-ohjelma

Kunnan EVA-menettelytapaohjeen mukaisesti:

- ☒ Päätökseen liittyen on toteutettu vaikutusten ennakkoarviointi
- ☐ Päätökseen liittyen ei ole tehty vaikutusten ennakkoarviointia

Lisätiedot: EVA tehty kaavoituksen yhteydessä

Esittelijä

vs. tilapalvelupäällikkö Lange Kai

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- valita Lahelan koulun, päiväkodin ja nuorisotilan elinkaarihankkeen palveluntuottajaksi [voittanut tarjoaja]

Hankintasopimus ei synny tällä päätöksellä vaan erillisten sopimusten allekirjoituksin. Sopimukset voidaan allekirjoittaa aikaisintaan, kun julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (29.12.2016/1397) 129 §:n mukainen 14 päivän odotusaika on päättynyt.

Lisäksi tekninen lautakunta päättää tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- valita Lahelan koulun, päiväkodin ja nuorisotilan elinkaarihankkeen palveluntuottajaksi YIT Rakennus Oy:n

Hankintasopimus ei synny tällä päätöksellä vaan erillisten sopimusten allekirjoituksin. Sopimukset voidaan allekirjoittaa aikaisintaan, kun julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (29.12.2016/1397) 129 §:n mukainen 14 päivän odotusaika on päättynyt.

Lisäksi tekninen lautakunta päätti tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Liitteet

Numero	Otsikko
--------	---------

6	Liite 2 Kokonaistaloudellinen edullisuus (julkinen)
---	---

7	Liite 1 Laatuarviointimuistio (salassa pidettävä, JulkL 24.1 § 20 kohta)
---	--

Taidekasarmin käyttötarkoituksen muutos ja peruskorjaus ehdotussuunnitelmien ja tavoitehinta-arvion hyväksyminen

Tekninen lautakunta 18.8.2026 § 70

1795/10.03.02.00/2026

Valmistelija

Heikkilä Mikko, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Asia

Hallintosäännön mukaan investointihankkeiden luonnossuunnitelmat (nyk. ehdotussuunnitelmat) tulee viedä teknisen lautakunnan hyväksyttäväksi. Suunnitteluvaiheen nimike on valtakunnallisesti muutettu ehdotussuunnitelmaksi, hallintosäännössä on käytetty vielä nimikettä luonnossuunnitelmat.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt Taidekasarmin muutostöiden hankesuunnitelman kokouksessaan 24.3.2025 § 104.

Muutostöille pyritään saamaan rakentamislupa ennen urakkakilpailutuksen käynnistämistä. Hanke edellyttää rakentamisluvan lisäksi myös kaavoituksen myöntämää poikkeamispäätöstä, koska kiinteistön jätehuolto joudutaan sijoittamaan, tontin ahtauden vuoksi viereisen, terveysaseman kiinteistön tontille ja huoltopiha osittain Aunelan kiinteistön tontille, ja osittain kevyenliikenteen väylän alueelle.

Hankkeen suunnittelijat, rakennuttajakonsultti, valvojat ja koordinaattorit on kilpailutettu kunnan puitesopimuskumppaneiden kesken.

Hankkeen pää- ja arkkitehtisuunnittelusta vastaa ARQ Arkkitehdit Oy.

Hanke toteutetaan pääurakkamuotoisena: kokonaisurakkana tai jaettuna urakkana. Hankkeen rakennusurakka ja talotekniset urakat kilpailutetaan kansallisena hankintana.

Hankkeen tavoiteaikataulu

- Toteutussuunnittelu 01–09/2026
- Rakentamisen valmistelu, urakkakilpailutus ja valinnat 09–12/2026
- Rakentaminen 1/2027–08/2027
- Kalustaminen ja toiminnan käynnistäminen 08–09/2027

Kustannusennuste

Hankkeen tavoitehinta-arvio on laskettu yleissuunnitelmista (7/2026) käyttämällä aluekerrointa 1,35 (pääkaupunkiseutu ja lähialueet) ja vaikeuskerrointa 1,4 (haastava saneerauskohde).

Kustannusarvio alv 0 %

- rakennusteknisten töiden kustannusarvio 1 112 261 euroa
- LVIA- järjestelmien kustannukset 320 813 euroa
- sähköjärjestelmien kustannukset 158 426 euroa
- rakennuttamiskustannukset 263 760 euroa
- hankevaraus 268 800 euroa
- yhteensä **2 124 060** euroa

Hankkeen todellinen hinta voidaan määritellä vasta urakkatarjousten saamisen jälkeen.

Määrärahat TA2026 mukaan

- Vuodelle 2025: 800 000 euroa
- Vuodelle 2026: 1 300 000 euroa
- yht. 2 250 000 euroa

Vuonna 2025 on hankkeeseen käytetty n. 125 000 € ja vuonna 2026 hankkeeseen tullaan käyttämään n. 200 000 euroa suunnitteluun, tutkimuksiin ja konsulttipalkkioihin.

Valtaosa määrärahoista tullaan tarvitsemaan rakentamisen aikana vuonna 2027.

Toimivalta

Tuusulan valtuuston 10.11.2025 §197 (voimaan 1.1.2026) hyväksymän hallintosäännön toimivaltasäännösten mukaan tekninen lautakunta päättää talonrakennushankkeiden luonnospiirustuksista, kun hankkeen arvo on enintään 4 000 000 euroa.

Esittelijä

vs. tilapalvelupäällikkö Lange Kai

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää- hyväksyä Taidekasarmin käyttötarkoituksen muutoksen ja peruskorjauksen ehdotussuunnitelmat kustannusarvioineen.

Lisäksi tekninen lautakunta päättää tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Käsittely

Asiaa selosti kokouksessa arkkitehti Pasi Sammaljärvi ARQ Arkkitehdit Oy:stä

Kokoustauko asian käsittelyn jälkeen klo 18:56 - 19:06.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti- hyväksyä Taidekasarmin käyttötarkoituksen muutoksen ja peruskorjauksen ehdotussuunnitelmat kustannusarvioineen.

Lisäksi tekninen lautakunta päätti tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Liitteet

Numero Otsikko

- 8 Taidekasarmi, ASEMAPIIRUSTUS, TL 18.8.2026
- 9 Taidekasarmi, ASEMAPIIRUSTUS huoltorakennus, TL 18.8.2026
- 10 Taidekasarmi, POHJAPIIRUSTUS 1.KRS, TL 18.8.2026
- 11 Taidekasarmi, POHJAPIIRUSTUS ULLAKKO, TL 18.8.2026
- 12 Taidekasarmi, VESIKATTO, TL 18.8.2026
- 13 Taidekasarmi, LEIKKAUKSET, TL 18.8.2026
- 14 Taidekasarmi, JULKISIVUT, TL 18.8.2026
- 15 Taidekasarmi, HUOLTORAKENNUS, TL 18.8.2026
- 16 Taidekasarmi, HUOLTORAKENNUS, HAVAINNEKUVA1, TL 18.8.2026
- 17 Taidekasarmi, HUOLTORAKENNUS, HAVAINNEKUVA2, TL 18.8.2026
- 18 Taidekasarmi, Tavoitehinta-arvio 9.8.2026, TL 18.8.2026
- 19 Taidekasarmi, PPT-esitys, TL 18.8.2026
- 20 Pöytäkirjanote: Tekninen lautakunta 18.8.2026 §70 Taidekasarmin käyttötarkoituksen muutos ja peruskorjaus ehdotussuunnitelmien ja tavoitehinta-arvion hyväksyminen

Sammonmäki III ja IV katusuunnitelmaehdotuksen hyväksyminen

Tekninen lautakunta 18.8.2026 § 71

965/10.03.01.08/2026

Valmistelija

Marjamaa Pasi, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Kuvaus

Sammonmäki III ja IV asemakaava- ja asemakaavan muutosalueen kadut Sammontakojantie plv -25...510, Lemmintie, Otavaistentie, Osmolantie ja Ahavantie sekä kaava-alueisiin kuuluvat viheralueet ja hulevesien käsittelyalueet, piir.nrot 2251-101...2251-119 ovat olleet yleisesti nähtävillä 7.5.-20.5.2026. Kohteen kuvaus ja nähtävillä olleet suunnitelmat ovat liitteinä.

Muistutukset

Katusuunnitelmista tuli yksi muistutus:

"Olemme tutustuneet Sammonmäen III ja IV asemakaava-alueen katusuunnitelmaehdotuksiin, ja verranneet ehdotettua ratkaisua ajantasaisiin pyöräliikenteen suunnitteluohjeisiin.

Suunnitelmaehdotus sisältää sekä hyviä että ristiriitaisia ratkaisuja. Sammontakojantien ja Sammonmäentien jalankulun ja pyöräliikenteen erottelu kuuluu ehdotuksen parhaita käytäntöjä edustavaan osaan.

Ristiriitaisesti Otavaistentien, Osmolantien ja Ahavantie rinnalla on selostuksen mukaan yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä, mutta liikenteenohjaussuunnitelmassa on käytetty jalkakäytävän liikennemerkkejä. Myös poikkileikkausmerkinnöissä on käytetty "jkpp"-merkintää. Mainittu 2,25 m on liian kapea yhdistetyksi pyörätieksi, ja 30 km/h asuinkadulla pyöräliikenne sopii paremmin ajoradalle. Merkintöjen ristiriitaisuudet tulee korjata jalkakäytäväiksi. Myös Lemmintien 3,0 m yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävän osalta kannattaa harkita pyöräliikenteen ohjaamista ajoradalle, jotta risteysjärjestelyt selkiytyvät Otavaistentien risteyksessä, ja asuinalueiden katujen liikenne toimii yhteneväisesti.

Sammonmäentien ja Otavaistentien risteys aiheuttaa ongelmia pyörätien päättyessä ja vaihtaessa erikoisesti puolta. Pyöräliikenne tulisi suunnitteluohjeiden mukaan ohjata tässä ajoradalle, ja lyhyt yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä korvata aidolla jalkakäytävällä.

Sammontakojantien ylittävien suojateiden keskisaarekkeihin tulee lisätä myös tasainen osuus, jossa polkupyörällä ei tarvitse ylittää reunakiviä. Reunakivi vie aina polkupyörän kuljettajan huomion pois liikennetilanteesta.

Sammontakojantien eteläpuoleinen risteys Sammonmäentien risteyskohdalla on näkövammaisia varten lisättyä kiviraita ajoradan puolella kun tavanomainen paikka sille on ulompana ajoradasta, ja ajoradan puoleinen sivu on tasainen.

Sammonmäentien ja Pajavasarentien risteyksessä keskisaarekkeesta puuttuu tasainen osuus, joka mm. Sammontakojantien ja Sammonmäentien suojatien ja pyörätien jatkeen kohdalla on. Tämä tulee korjata siten, että pyörätien puoli on tasainen ja reunakivetön.”

Vastaus

Virheelliset jkpp-merkinnät tarkistetaan jatkosuunnitelmiin oikeiksi.

Käytettävissä oleva katutila Lemmintiellä, Otavaistentiellä, Ahavantiellä ja Osmolantiella ei salli leveämpiä kevyen liikenteen väyliä. Em. katujen varrella olevat kiinteistöt on asemakaavoitettu työpaikka-alueiksi, ja raskaan ajoneuvoliikenteen määrän ennakoidaan kasvavan kaduilla sitä mukaan, kun nykyisten asuinkiinteistöjen käyttömuoto muuttuu asemakaavan mukaiseksi. Lemmintiellä ajoradan leveys on 6,5 m, Otavaistentiellä, Ahavantiellä ja Osmolantiella 5,5 m. Muutos tulee olemaan hidas ja se tapahtuu epätasaisesti kaava-alueella. Erillisillä, joskin kapeilla, kevyen liikenteen väylillä pyritään turvaamaan erityisesti asuinkiinteistöille, mutta myös työpaikkakiinteistöille suuntautuva kevytliikenne. Otavaistentietä lukuunottamatta em. kadut ovat päätyviä katuja. Pyöräilijöiden määrä jäänee sen verran vähäiseksi, että 2,25 tai 3,0 m leveillä väylillä mahtuvat sekä jalankulkijat että pyöräilijät.

Sammonmäentien keskisaarekkeen reunaluiska muutetaan muistutuksen mukaiseksi. O-luiska pyörätieosuudella soveltuu tässä kohtaa liikenneympäristöön. Samaten rakennussuunnitelmiin tarkistetaan esteettömyysluiskat niin sijaintinsa kuin merkintöjensä ja reunakivikorkeuksiensa puolesta kunnan tarkistettua suunnitteluohjetta. Suunnitteluohjeen edellisen päivityksen yhteydessä mallikuviin oli tullut virheitä.

Esittelijä

yhdyskuntatekniikan päällikkö Juhola Petri

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää

- hyväksyä Sammontakojantien plv -25...510, Lemmintien, Otavaistentien, Osmolantien ja Ahavantien katusuunnitelmat sekä kaava-alueisiin kuuluvat viheraluesuunnitelmat ja hulevesien käsittelyalueet, piir.nrot 2251-101...2251-119

- oikeuttaa kunnallistekniikan suunnittelun tekemään suunnitelmiin vähäiset, muistutuksessa ja siihen annetussa vastauksessa mainitut muutokset, jotka koskevat esteettömyysmerkintöjä ja kevyen liikenteen väylien reunakivikorkeuksia ajoratojen ylityskohdissa

- oikeuttaa kunnallistekniikan suunnittelun tekemään vähäiset, muistutuksessa ja siihen annetussa vastauksessa mainitut liikennemerkkikorjaukset liikenteenohjaussuunnitelmiin.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti

- hyväksyä Sammontakojantien plv -25...510, Lemmintien, Otavaistentien, Osmolantien ja Ahavantien katusuunnitelmat sekä kaava-alueisiin kuuluvat viheraluesuunnitelmat ja hulevesien käsittelyalueet, piir.nrot 2251-101...2251-119

- oikeuttaa kunnallistekniikan suunnittelun tekemään suunnitelmiin vähäiset, muistutuksessa ja siihen annetussa vastauksessa mainitut muutokset, jotka koskevat esteettömyysmerkintöjä ja kevyen liikenteen väylien reunakivikorkeuksia ajoratojen ylityskohdissa

- oikeuttaa kunnallistekniikan suunnittelun tekemään vähäiset, muistutuksessa ja siihen annetussa vastauksessa mainitut liikennemerkkikorjaukset liikenteenohjaussuunnitelmiin.

Liitteet

Numero	Otsikko
21	Kuulutus_Sammonmäki III ja IV
22	Katusuunnitelmaselostus
23	Ote opaskartasta 1_10 000
24	Ote ajantasakaavasta 1_3000
25	2251-101_Yleiskartta
26	2251-102_Asemapiirustus 1
27	2251-103_Asemapiirustus 2
28	2251-104_Asemapiirustus 3
29	2251-105_Asemapiirustus 4
30	2251-106_Pituusleikkaus ja tp_leikk_Sammontakojantie
31	2251-107_Pituusleikkaus ja tp_leikk_Sammonmäentie
32	2251-108_Pituusleikkaus ja tp_leikk_Pajavasarentie
33	2251-109_Pituusleikkaus ja tp_leikk_Pajavasaranpolku
34	2251-110_Pituusleikkaus jatp_leikk_Lemmintie
35	2251-111_Pituusleikkaus ja tp_leikk_Lemmintie jkpp
36	2251-112_Pituusleikkaus ja tp_leikk_Otavaistentie
37	2251-113_Pituusleikkaus ja tp_leikk_Osmolantie
38	2251-114_Pituusleikkaus ja tp_leikk_Ahavantie
39	2251-116_Liikenteenohjaussuunnitelma 1
40	2251-117_Liikenteenohjaussuunnitelma 2
41	2251-118_Puistosuunnitelma
42	2251-119_Puistosuunnitelma
43	Pöytäkirjanote: Tekninen lautakunta 18.8.2026, §71 Sammonmäki III ja IV katusuunnitelmaehdotuksen hyväksyminen

Lausunnon antaminen Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2027–2029

Tekninen lautakunta 18.8.2026 § 72
1389/08.00.00/2026

Valmistelija

Laakso Jukka-Matti, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksen tausta

HSL laatii vuosittain toiminta- ja taloussuunnitelman kolmelle seuraavalle vuodelle. HSL:n hallitus pyytää laatimastaan alustavasta suunnitelmasta vuosittain jäsenkuntiensa lausunnot. Vuonna 2026 jäsenkuntien on annettava lausuntonsa alustavasta suunnitelmasta viimeistään 10. syyskuuta.

HSL:n hallitus käsitteli alustavaa toiminta- ja taloussuunnitelmaa vuosille 2027–2029 kokouksessaan 26.5.2026 § 63. HSL pyytää jäsenkunnilta lausuntoa vuosien 2027–2029 alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta. Lausunto pyydetään seuraavista kokonaisuuksista viimeistään 10.9.2026:

- HSL:n toimintasuunnitelma,
- liikenteen palvelutaso ja palvelutason muutokset,
- kuntaosuuksien taso ja
- kuntakohtaisen ylijäämän käyttö tai alijäämän takaisin maksaminen suunnitelmakaudella 2027–2029.

Lisäksi HSL pyytää jäsenkuntia esittämään näkemyksensä seuraaviin kysymyksiin:

- Kannattaako kunta lipun hintojen matalampaa ja enemmän riskiä sisältävää keskimääräistä korotustasoa (inflaatio + 1,7 %-yks. = noin 3,1 % + kasvutoimet) vai riskittömämpää korotustasoa (inflaatio + 4,6 %-yks. = noin 6 %)
- Kannattaako kunta tarkastusmaksun korotusta 130 euroon?
- Miten suuren kustannuslisäyksen kunta on valmis hyväksymään kiristetyin päästötavoitteen saavuttamiseksi?
- Millä toimenpiteillä kunnan näkemyksen mukaan HSL:n maksuvalmius turvataan: jäsenkuntien lisärahoituksella, ulkoisella lainanotolla tai muilla ratkaisuilla?

Alustavan toiminta- ja taloussuunnitelman perusteena ovat:

- HSL:n strategia 2026–2029,
- PKS-omistajaohjauksen tavoitteet,
- voimassa oleva toiminta- ja taloussuunnitelma 2026–2028,
- hyväksytty liikennöintisuunnitelma 2026–2027 ja pidemmän aikavälin suunnitelmat; sekä
- vuoden 2025 tilinpäätöstiedot ja saatavissa olevat toteuma- ja ennustetiedot vuodelta 2026.

Taloussuunnitelma vuosille 2028–2029 on laadittu aiempien vuosien tapaan pääosin talousarviovuoden (2027) kustannustasoennusteen mukaisina.

HSL:n hallituksen kokouksen 26.5.2026 pöytäkirjassa (§ 63) ja sen liitteenä olevassa alustavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa on kuvattu asiaa. Seuraavassa on tiivistetty kuvaus suunnitelmakaudesta.

Alustava toimintasuunnitelma

HSL:n strategia vuosille 2026–2029 on hyväksytty yhtymäkokouksessa 25.11.2025 ja tulevien vuosien suunnittelu on jäsennelty sen mukaan. Strategian menestystekijät kuvaavat kriittisiä edellytyksiä, joiden varaan HSL:n strategisten päämäärien saavuttaminen rakentuu.

Toimintasuunnitelmat vuosille 2027–2029 on laadittu siten, että toimenpiteet on kytketty HSL:n strategian neljään strategiseen päämäärään ja niiden menestystekijöihin. Näistä muodostuu neljä tavoitekokonaisuutta: helppoa liikkumista ihmisille, tulevaisuuden kestäviä matkaketjuja, tuottavuudella tilaa uudistumiselle sekä yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

HSL:n strategian mukaisesti liikennepalveluissa tavoitteena on parantaa liikkumisen sujuvuutta, vaikuttavuutta ja tuottavuutta. TTS-kaudella 2027–2029 joukkoliikennepalveluun kohdistuu merkittäviä muutoksia laajojen raideinfrahankkeiden ja korjaustöiden vuoksi. Työmaat pidentävät matka-aikoja ja heikentävät palvelutasoa, kun raideliikennettä joudutaan korvaamaan bussiliikenteellä. Tämä lisää erityisesti vuonna 2027 operointikustannuksia ja laskee lipputuloja. Haastavan taloustilanteen ja subventiotavoitteiden vuoksi poikkeusjärjestelyihin liittyvää riskitasoa on nostettu. Palvelutaso myös paranee hankkeiden valmistuessa muun muassa Kruunusiltojen ja Espoon kaupunkiradan myötä. Muut liikenteen lisäykset ovat vähäisiä, ja kehittämisessä painopiste on nykyisen tarjonnan kustannustehokkaassa kohdentamisessa.

Vuosina 2027–2029 joukkoliikenteeseen merkittävimmin vaikuttavat hankkeet ovat mm. Junatien metrosillan uusiminen, Espoon kaupunkiradan työt ja valmistuminen, Vantaan raitiotien rakentaminen ja liikennöinnin aloitus, Kruunusiltojen raitiotieliikenteen aloitus, Länsiratikoiden rakennustyöt Helsingissä, Kulosaaren sillan uusiminen ja metron infran peruskorjaus ja kehittäminen.

Vuonna 2027 Itä-Helsingin suunnan joukkoliikenteeseen vaikuttaa huomattavasti Junatien metrosillan uusiminen. Tämä katkaisee metrolinjojen Sörnäisten ja Kulosaaren välillä noin seitsemäksi kuukaudeksi. Samalla toteutetaan muita hankkeita, kuten Sörnäisten aseman parannustyöt ja useiden muiden siltojen peruskorjaukset. Liikennekatkon laajuus ja kesto tarkentuvat hankesuunnittelun edetessä. Metron suunnitellaan liikennöivän katkoskohdan itä- ja länsipuolella. Muuta korvaavaa liikennettä varaudutaan järjestämään metrolinjojen katkon

aikana. Korvaavan liikenteen toteutuksella arvioidaan olevan iso operointikuluja kasvattava vaikutus. Samalla haittana arvioidaan olevan merkittävä lipputulojen lasku.

Espoon kaupunkiradan rakennustyöst jatkuvat kesään 2027 asti, jolloin kesäliikennekaudella on vielä Leppävaaran länsipuolella viiden viikon junaliikenteen totaali katko. Kaupunkiradalla saadaan neljä raidetta käyttöön syksyllä 2027, jolloin kaupunkiratajunien reitti pitenee Helsingistä Espoon keskukseen asti. Syksyn junatarjontamuutokset vaikuttavat Espoon suunnan liikenteen lisäksi Kirkkonummen ja Siuntion junaliikennetarjontaan.

Vuodesta 2028 alkaen joukkoliikenteeseen vaikuttavat merkittävästi Kulosaaren ajoneuvosiltojen uusiminen, joka hidastaa bussiliikennettä Itä-Helsinkiin. Vuoden 2028 osalta vaikutukset tarkentuvat suunnittelun edetessä.

Joukkoliikenteen palvelutasomuutosten vuosien 2027-2029 listauksessa useat muutokset ovat rakennustoista aiheutuvia, vaikutuksiltaan laajoja, mutta myös yksityiskohdiltaan vielä täsmentymättömiä. Tuusulaan liittyvinä suunnitelmaehdotuksesta on poimittu seuraavat muutokset.

Mäkelänkadun perusparannustyö on alkanut syksyllä 2025 ja kestää syksyyn 2027. Työ hidastaa katukäytävän bussiliikennettä kauttaaltaan ja vaikuttaa mm. linjan 643 liikennöintiin. Mäkelänkadun kautta kulkevalle seutuliikenteelle (Vantaan ja Tuusulan suunnan seutulinjat) katurakentaminen aiheuttaa noin 300 000 € lisäkulut vuonna 2027.

Suunnitelmaehdotuksessa varaudutaan Vantaan ratikan rakentamisen aiheuttamiin bussiliikenteen poikkeusjärjestelyihin ja hidastumiseen. Tuusulan suunnan linjaan 641 työmaat vaikuttavat Tikkurilan aseman tuntumassa. Vaikutusten ennakoidaan ajoittuvan koko TTS-kaudelle 2027-2029, mutta vaikutuksia eritellysti Tuusulan suunnan linjaan ei ole suunnitelmaehdotuksessa vielä arvioitu.

Junatien metrosillan uusiminen katkaisee metroliiikenteen Sörnäisten ja Kulosaaren välillä vuoden 2027 aikana. Metroliiikenteen katko vaikuttaa koko liikennejärjestelmään. Korvaavan liikenteen toteuttamiseen liittyy runsaasti haasteita ja kustannusvaikutus arvioidaan nyt hyvin merkittäväksi. Kokonaisuus vaikuttaa myös Tuusulan suunnan linjan 643 liikennöintiin, mutta yksityiskohtaisesti vaikutusta ja kustannuksia ei ole vielä esitetty.

Linja 643 Hyrylä–Ruskeasanta–Hakaniemi: alustavassa suunnitelmassa esitetään varautumista tihentämään linjan 643 vuorotarjontaa aamu- ja iltapäiväruuhkissa siten, että vuoroväli olisi tasaisesti läpi aamu- ja iltapäiväruuhkien 20 minuuttia. Vuorovälin tihentäminen parantaisi Hyrylän ja Helsingin itäisen kantakaupungin sekä Hyrylän ja Keski-Vantaan välistä saavutettavuutta erityisesti työmatkaliikenteen näkökulmasta. Kustannusvaikutukseksi on arvioitu noin 80 000 € vuonna 2027 ja vuositasolla noin 175 000 €.

Edellisen toiminta- ja taloussuunnitelman tapaan alustavassa suunnitelmassa esitetään varautumista Rykmentinpuiston joukkoliikennepalvelun vahvistamiseen syksystä 2028 alkaen, mikäli Rykmentinpuiston alueen maankäytön kehitys sitä edellyttää. Kehityksen kustannusvaikutukseksi on arvioitu noin 60 000 € vuonna 2028 ja noin 155 000 € vuositasolla.

Alustavassa suunnitelmassa esitetään varautumista myös Sammonmäen joukkoliikennepalvelun perustamiseen Focus alueella syksystä 2028 alkaen, mikäli alueen maankäytön kehitys sitä edellyttää. Kehityksen kustannusvaikutukseksi on arvioitu noin 80 000 € vuonna 2028 ja noin 200 000 € vuositasolla.

Kuluneen vuoden aikana on toteutettu vuodelle 2026 määritettyjen säästötarpeiden vaatimia liikennetarjonnan supistuksia sekä linjalle 665 (Hyrylä-Järvenpää-Kellokoski) hyväksytyjä tarjonnan parannuksia. Muutosten kustannusvaikutus on mukana vuosien 2027-2029 alustavassa TTS:ssä.

Alustava taloussuunnitelma

Talousarvioesitys perustuu skenaarioon, jossa lipputulotavoite on 418,5 milj. euroa ja kuntasubventiossa päästään keskimäärin 45,9 prosenttiin ilman infrakustannuksia talousarviovuonna 2026 (kuntasubventio keskimäärin 59,3 prosenttia ml. infrakustannukset).

Taloussuunnitelmaan sisältyy merkittäviä epävarmuustekijöitä, joiden toteutuminen voi vaikuttaa olennaisesti jäsenkuntien maksuosuuksiin, HSL:n rahoitusasemaan sekä palvelutason ylläpitämismahdollisuuksiin. Näitä riskejä pyritään hallitsemaan ennakoivalla talouden seurannalla, vaihteittaisella päätöksenteolla sekä säännöllisellä talousennusteiden päivittämisellä strategiakauden aikana.

Taloussuunnitelman tulopohja perustuu riskiä sisältävään oletukseen keskimäärin noin 3,1 prosentin vuosittaisista lipunhintojen korotuksista sekä matkustajamäärien kasvun toteutumisesta. Mikäli kysynnän kehitys jää ennakoitua heikommaksi tai työmaiden vaikutukset asiakaskokemukseen pitkittyvät, muodostuu merkittävä riski lipputulojen toteutumiselle. Strategiakauden subventiotavoitteiden saavuttaminen edellyttäisi valittua suurempia hinnankorotuksia. Arvioiden mukaan vuoden 2027 noin 45,9 prosentin subventiotavoite ilman infraa edellyttäisi noin 6 prosentin hinnankorotuksia.

Tuottavuustavoitteet

Osana strategian toteuttamista HSL:llä on käynnissä tuottavuushanke, missä liikenteen osalta tavoitellaan yhteensä 12 miljoonan euron säästöjä vuosittaisista operointikustannuksista vuoteen 2029 mennessä verrattuna keväällä 2025 laadittuun alustavan toiminta- ja taloussuunnitelman

mukaiseen kustannusennusteeseen. Jo toteutetut toimenpiteet ennen vuotta 2027 kattavat kokonaisuudesta vuositason noin 3,8 miljoonaa euroa. Erikseen tehtyjen säästötoimenpiteiden lisäksi tuottavuuden parantamista tavoitellaan toiminta- ja taloussuunnitelman vuosina tehtävien alueellisten linjastosuunnitelmien kautta.

Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitoviksi määrärahoiksi esitetään kuntayhtymän toimintamenoja ja investointimenoja ja sitovaksi tuloarvioksi laskutettavia kuntaosuuksia. Kuntayhtymän taloudessa ja toiminnassa noudatetaan hyväksyttyä talousarviota ja sen muuttamisesta päättää yhtymäkokous.

Alustavat sitovat erät vuodelle 2027 on muodostettu seuraaviksi: Toimintamenot n. 1 044,740 M€, investointimenot n. 24,0 M€ ja kuntaosuudet n. 614,029 M€.

Toimintatulot

Toimintatulot vuonna 2027 ovat yhteensä 1060,6 milj. euroa. Kasvua vuoden 2026 ennusteeseen verrattuna on 67,4 milj. euroa (6,8 %). Toimintatuloista vuonna 2027 39,5 % on lipputuloja ja 57,9 % kuntaosuuksia. Toimintatulojen arvioidaan olevan 1077,3 milj. euroa vuonna 2028 ja 1128,4 milj. euroa vuonna 2029.

Lipputulot

Kokonaisuudessaan vuodelle 2027 tavoitellaan lipputuloja yhteensä 418,5 milj. euron edestä. Lipputulotavoite vuonna 2027 on 7,5 milj. euroa (1,8 %) kuluvan vuoden 2026 ennustetta suurempi. Lipputulotavoite on laskettu 3,1 prosentin keskimääräiseen hintojen korotukseen perustuen (inflaatio + 1,7 %-yks.). Vuonna 2028 lipputulotavoite on 447,5 milj. euroa ja vuonna 2029 476,0 milj. euroa.

Kuntaosuudet

Jäsenkunnat maksavat HSL:lle kuntaosuuksina ne kustannukset, joita ei voida kattaa lipputulolla tai muilla tuloilla. Kuntaosuudet muodostuvat lipputulosten, operointikustannusten, joukkoliikenneinfran ja muiden kustannusten eristä

Alustava TTS-suunnitelma on laadittu siten, että jäsenkuntien subventio on noin 40 prosentin keskimääräisellä tasolla ilman infrakustannuksia TTS- ja strategiakauden päätyttyä vuonna 2029.

Laskutettavat kuntaosuudet vuonna 2027 ovat yhteensä 614,0 milj. euroa. Kuntaosuuksilla katetaan keskimäärin 45,9 % kuntaosuuksiin kohdistetuista vuoden 2027 kustannuksista ilman infrakustannuksia (59,3 % ml. infrakustannukset). Laskutettavat kuntaosuudet vuonna 2028 ovat yhteensä 599,7 milj. euroa ja vuonna 2029 621,1 milj. euroa.

Tuusulan kunnan kuntaosuudeksi on arvioitu vähennysten ja edellisten vuosien ylijäämän/alijäämän huomioimisen jälkeen vuodelle 2027 5,023 milj. euroa, vuodelle 2028 5,062 milj. euroa ja vuodelle 2029 5,253 milj. euroa.

Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2026–2028 on laadittu siten, että jäsenkuntien ennusteen mukaiset ylijäämäkertymät vähentävät laskutettavia kuntaosuuksia TTS-kauden aikana ja alijäämät puolestaan lisäävät laskutettavia kuntaosuuksia.

Muut tulot

Suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetukea arvioidaan saatavan 4,8 milj. euroa. Tuki on kohdistettu jäsenkunnille asukaslukujen suhteessa. Muita tukia on budjetoitu 0,1 milj. euroa vuosittain.

Toimintamenot

Toimintamenot vuonna 2027 ovat yhteensä 1044,7 milj. euroa. Toimintamenot kasvavat vuoden 2026 ennusteesta 52,3 milj. euroa (5,3 %). Vuonna 2028 toimintamenojen arvioidaan olevan 1060,8 milj. euroa ja 1111,8 milj. euroa vuonna 2029.

Palveluiden ostot

Palveluiden ostomenot ovat yhteensä 1001,2 milj. euroa vuonna 2027, 95,8 % HSL:n kaikista toimintamenoista. Palveluiden ostoon käytetään vuonna 2028 yhteensä 1015,6 milj. euroa ja 1065,4 milj. euroa vuonna 2029.

Liikennöinnistä maksetaan joukkoliikenteen operointikustannuksia vuonna 2027 yhteensä 692,8 milj. euroa, joka on 66,3 % kaikista toimintamenoista. Liikennöinnistä maksettavat operointikustannukset ovat 689,0 milj. euroa vuonna 2028 ja 711,0 milj. euroa vuonna 2029.

Bussiliikenteen kustannusten arvioidaan olevan 391,4 milj. euroa vuonna 2027, vuonna 2028 374,0 milj.euroa ja vuonna 2029 366,8 milj.euroa

Junaliikenteen kustannusten arvioidaan olevan 113,2 milj. euroa vuonna 2027, vuonna 2028 118,9 milj.euroa ja vuonna 2029 120,4 milj.euroa

Metrolilikenteen kustannusten arvioidaan olevan 62,2 milj. euroa vuonna 2027. vuonna 2028 63,7 milj.euroa ja vuonna 2029 64,9 milj.euroa.

Raitiovaunuliikenteen kustannusten arvioidaan olevan 92,7 milj. euroa vuonna 2027, vuonna 2028 97,6 milj.euroa ja vuonna 2029 118,1 milj.euroa.

Pikaraitiovaunuliikenteen kustannusten arvioidaan olevan 26,2 milj. euroa vuonna 2027, vuonna 2028 27,6 milj.euroa ja vuonna 2029 31,9 milj.euroa.

Lauttaliikenteen kustannusten arvioidaan olevan 7,1 milj. euroa vuonna 2027, vuonna 2028 7,3 milj.euroa ja vuonna 2029 9,0 milj.euroa.

Muuhun kuin liikennöitsijöille maksettaviin liikennöintikorvauksiin ja infrapalvelujen ostoihin ennakoidaan käytetävän 50,3 milj. euroa vuonna 2027. Muiden palvelujen ostoon käytetään 51,3 milj. euroa vuonna 2028 ja 52,3 milj. euroa vuonna 2029.

Henkilöstömenot

HSL:n henkilöstömenot ovat arviolta noin 33,0 milj. euroa vuonna 2027, joka on 3,2 % toimintamenoista. Vuonna 2028 menot ovat arviolta 34,0 milj.euroa ja vuonna 2029 34,5 milj.euroa. Henkilöstömenot eivät sisällä varausta mahdollisen tulos- ja kannustepalkkion maksamiseen.

HSL:n toimintaympäristö, asiakasodotukset ja strategiset tavoitteet ovat muuttuneet, minkä vuoksi organisaatiota kehitetään aiempaa asiakaslähtöisemmäksi, vaikuttavammaksi, ketterämmäksi ja tuottavammaksi. Organisaation rakenne ei kaikilta osin tukenut näitä tavoitteita, joten HSL käynnisti toimintaorganisaation uudistamisen ja siihen liittyvät yhteistoimintaneuvottelut, joiden päätyttyä HSL:n hallitus hyväksyi 7.5.2026 uuden organisaatorakenteen, joka on tullut voimaan 1.6.2026.

Uudistuksen taloudelliset ja henkilöstövaikutukset täsmentyvät toimeenpanon edetessä ja ne tarkentuvat lopulliseen toiminta- ja taloussuunnitelmaan 2027–2029.

Joukkoliikenteen infrakorvaukset

Kunnille joukkoliikenteen infrasta maksettava käyttökorvaus vuonna 2027 on yhteensä 255,5 milj. euroa. Lisäksi HSL hankkii ostopalveluna Espoossa ja Helsingissä sijaitsevaa sähköbussien latausinfraa 2,6 milj. eurolla. Infrakustannukset ovat yhteensä vuonna 2027 9,1 milj. euroa (3,7 %) suuremmat kuin vuonna 2026. Vuonna 2028 infrakuluja arvioidaan maksettavan yhteensä 275,2 milj. euroa ja vuonna 2029 yhteensä 302,0 milj. euroa. TTS-kauden kustannuksissa on varauduttu Kruunusiltojen avautumisen tuomiin lisäkuluihin.

Toimintakatteen ennen rahoitustuottoja ja -kuluja sekä poistoja, arvioidaan olevan vuonna 2027 15,9 milj. euroa ylijäämäinen.

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoituksen nettotuottojen arvioidaan olevan 0,5 milj. euroa vuosittain vuosina 2027–2029. Tuottoja arvioidaan syntyvän pääosin maksuliiketilien

korkotuloista. Mahdollisten ylimääräisten kassavarojen sijoituksissa noudatetaan HSL:n hallituksen hyväksymää sijoituspolitiikkaa.

Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2027–2029 sisältää vuonna 2020 nostetun 50,0 milj. euron talousarviolainan takaisinmaksun rahoituslaskelmassa ja korot tuloslaskelmassa. Lainaa on jäljellä vuoden 2026 lopussa 18,4 milj. euroa, ja sitä lyhennetään 5,3 milj. euroa vuosittain siten, että viimeinen erä maksetaan vuonna 2030.

Suunnitelma ei sisällä varausta uudelle lainanotolle, vaan katettavat kustannukset on tarkoitus rahoittaa jäsenkuntien kuntaosuuksilla siltä osin kuin niitä ei voida kattaa lipputuloilla ja muilla tuloilla.

Maksuvalmiuden arvioidaan kuitenkin heikkenevän TTS-kaudella ylijäämien vähentyessä ja riskien mahdollisesti toteutuessa. Tilanteen vuoksi HSL pyytää aslustavaa TTS:aa koskevassa lausuntopyynnössä jäsenkunnilta näkemyksiä maksuvalmiuden turvaamisesta. Suunnitelmassa on varauduttu maksamaan peruspääoman korkoa 1,5 prosentin tasolla PKS-omistajaohjauksen linjausten mukaisesti.

Vuosikate rahoituserien jälkeen on 16,4 milj. euroa ylijäämäinen, eikä se riitä kattamaan suunnitelman mukaisia poistoja, jotka ovat arvion mukaan 19,0 milj. euroa vuonna 2027.

Investoinnit ja poistot

HSL:n investointimenot ovat 24,0 milj. euroa vuonna 2027, 22,0 milj. euroa vuonna 2028 ja 20,0 milj. euroa vuonna 2029. Investoinnit painottuvat kehittämiseen, joka parantaa HSL:n tuottavuutta pitkällä aikavälillä.

Suunnitelmapoistoihin on varattu taloussuunnitelmassa yhteensä 19,0 milj. euroa vuonna 2027, 19,7 milj. euroa vuonna 2028 ja 19,7 milj. euroa vuonna 2029. Poistoihin sisältyy HSL:n toimitilaan suunnitellut arvonalentumiskirjaukset, joilla varaudutaan tontin maanvuokrasopimuksen päättymiseen vuonna 2030 sekä kiinteistön arvostamiseen sen todelliseen arvoon taseessa.

Tilikauden 2027 alijäämäksi arvioidaan -2,6 milj. euroa, ja se katetaan edellisinä vuosina kertyneistä ylijäämistä. Kertyneet ylijäämät ovat vähentyneet huomattavasti ja vuoden 2026 päättyessä kertyneitä ylijäämiä ennustetaan olevan käytettävissä yhteensä 7,9 milj. euroa. Ylijäämien väheneminen kasvattaa merkittävästi laskutettavia kuntaosuuksia vuodesta 2027 alkaen.

TUUSULAN KUNNAN LAUSUNTO HSL:N ALUSTAVASTA TOIMINTA JA TALOUSSUUNNITELMAEHDOTUKSESTA 2027-2029

Toimintasuunnitelma

Tuusulan kuntastrategia vuosille 2026-2029 linjaa kunnan tavoitteeksi sen, että asukkaiden tyytyväisyys Tuusulan alueen julkiseen liikenteeseen kasvaa ja joukkoliikenteen käyttö (kulkutapaosuus) kasvavat. Joukkoliikenne kehittyy ja oleellisia yhteyksiä sekä palvelutasoa pystytään parantamaan. Hyvinvointialueen palveluverkon keskeiset toiminnot ovat saavutettavissa julkisen liikenteen avulla. Lentokentän ja Aviapolis-alueen saavutettavuus joukkoliikenteellä parantuu. Pääradan lisäraiteiden toteutumisen myötä junavuorotarjonnan lisäys Jokelan asemalla on suunniteltu ja toteutunut. Lisäksi joukkoliikennettä kehittämällä varmistetaan, että palvelut ja työpaikka-alueet ovat saavutettavissa.

Koska Rykmentinpuiston alueen maankäytön kehitys jatkuu, kunta pitää hyvänä, että toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksessa on varauduttu Rykmentinpuiston joukkoliikennepalvelun vahvistamiseen syksystä 2028 alkaen, mikäli Rykmentinpuiston alueen maankäytön kehitys sitä edellyttää. Kunta korostaa, että tarvittavien kehitystoimien tunnistamiseksi tulee saada hyvä tilannetieto aluetta nykyisin palvelevan linjaston käytöstä sekä alueen asukkaiden liikkumistarpeista tutkimuksiin, kyselyin ja muiden tietolähteiden avulla.

TTS-kaudella kunta ennakoi kortteli- ja katurakentamisen jakuvan Hyrylän keskustassa ja Rykmentinpuiston alueella vaatien joukkoliikenteenkin tilapäisjärjestelyjä. Paikallisen joukkoliikenteen kannalta keskeinen sijainti edellyttää hyvää poikkeusjärjestelyjen suunnittelua ja toteutusta kunnan ja HSL:n yhteistyönä, jotta minimoidaan poikkeuksien haitalliset vaikutukset joukkoliikennematkustukseen.

Toiminta ja taloussuunnitelmaehdotukseen on nyt sisällytetty Hyrylä-Ruskeasanta-Hakaniemi linjan (linja 643) vuorotarjonnan tihennys aamu- ja iltapäiväruuhkissa 20 min vuoroväliin. Samalla parannettaisiin vaihdollisten Hyrylä-Aviapolis ja Hyrylä-Vantaanportti -yhteyksien toimivuutta. Muutos on ajoitettu vuoden 2027 syyskauteen. Kustannusvaikutuksen on arvioitu olevan n. 80 000 € vuonna 2027 ja yleisesti noin 175 000 € vuositasolla. Kapasiteetin puolesta vuorovälin tihentäminen ei nykytilanteessa ole välttämätön. Kunta toteaa, että vuoden 2027 osalta kunnalla ei ole mahdollisuutta ohjata lisärahoitusta joukkoliikennetarjonnan lisäämiseen. Kunta katsoo, että linjan 643 vuorotarjonnan lisääminen tulee toiminnan ja talouden suunnittelussa varautua toteuttamaan vuoden 2028 syyskaudesta alkaen.

Alustavassa suunnitelmassa esitetään varautumista myös Sammonmäen joukkoliikennepalvelun perustamiseen Focus alueella syksystä 2028 alkaen, mikäli alueen maankäytön kehitys sitä edellyttää. Kehityksen kustannusvaikutukseksi on arvioitu noin 80 000 € vuonna 2028 ja noin 200 000 € vuositasolla. Kunta katsoo, että perustamiseen tulee suunnitelmassa toistaiseksi varautua.

Kunta toteaa, että Rykmentinportti I -työpaikka-asemakaava-alueelle Tuusulan itäväylän varrelle on valmistelussa hankkeita, jotka toteutuessaan sijoittavat alueelle arviolta noin 400 työpaikkaa. Hankkeiden ennakoidaan valmistuvan vaiheittain vuoden 2028 aikana. Alueen

työmatkaliikkumista palvelevan joukkoliikenteen (linja 962) kehittämiseen tulee varata resurssi toiminta- ja taloussuunnittelukauden aikana vuonna 2027 ja lisättävälle tarjonnalle rahoitus vuodesta 2028 alkaen. Karkea arvio palvelulisäyksen kustannuksesta vuositasona on noin 200 000 € ja vuoden 2028 osalta noin 150 000 €.

Hyrylän ja Hyvinkään/Hyvinkään sairaalan välisestä bussivuorojärjestelystä on tehty edellinen selvitys vuoden 2025 aikana. Liikenteen toteuttamisen kustannusarvio on nyt 175 000 - 275 000 € vuodessa riippuen valittavasta liikennöintireitistä ja autokalustosta. Alustavasti hahmoteltu liikenne voitaisiin periaatteessa aloittaa vuoden 2027 syyskaudelle. Selkeimmin kunnan itavoitteeseen vastaa kustannusvaikutushaarukan yläpään reittivaihtoehto, jossa reitti ajetaan Hyrylä-Kellokoski-Jokela-Hyvinkää sekä mahdollisesti laajennetaan reittiä eteläpäästään vielä Riihikallioon. Tätä liikennettä ei ole nyt nostettu alustavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa toimenpiteiden joukkoon. Kunta toteaa, että vuoden 2027 osalta kunnalla ei ole mahdollisuutta ohjata lisärahoitusta joukkoliikennetarjonnan lisäämiseen. Kunta katsoo, että hahmoteltu Hyrylä-Hyvinkää -linja-autoyhteys tulee toiminnan ja talouden suunnittelussa varautua toteuttamaan vuoden 2028 syyskaudesta alkaen.

Kunnan lopullisen puoltavan kannan ottaminen linjan 643 vuorotarjonnan lisäämiseen, Rykmentinportti I ja Tuusulan itäväylän käytävän sekä Sammonmäen alueen työmatkaliikenteen vuorotarjonnan lisäämiseen sekä uuden Hyvinkään suunnan linjan käynnistämiseen vaatii kunnassa asian käsittelyä talousarviovalmistelussa ja -päätöksenteossa, koska ne lisäävät HSL-kuntaosuutta. Vuodelle 2028 ajoitettujen liikenteen täydennyksiin ja käynnistykseen tulee toistaiseksi vuosien 2027-2029 toiminta- ja taloussuunnitelman valmistelussa kuitenkin varautua.

Tuusulan kunta toteaa, että kuntaan liittyvän joukkoliikennematkustuksen kehitystä tulee seurata tiiviisti HSL:n ja kunnan yhteistyönä. Sisäisessä ja seutubussilinjojen nousumäärissä on tilastoinnin perusteella ollut alkuvuodesta 2026 havaittavissa kasvua. Muutos tulee analysoida ja sen syyt tulee mahdollisuuksien mukaan tunnistaa.

Taloussuunnitelma

HSL kysyy kunnalta kannattaako kunta matkalippujen hintojen matalampaa ja enemmän riskiä sisältävää keskimääräistä korotustasoa (inflaatio + 1,7 %-yks. = noin 3,1 % + kasvutoimet) vai riskittömämpää korotustasoa (inflaatio + 4,6 %-yks. = noin 6 %). Kunta ei vastusta maltillista matkalippujen hintojen korottamista, kun vastataan kustannusten kohoamisesta ja matkustuskäyttyymisen muutoksista syntyneisiin haasteisiin. Tuusulan kunnan näkökulmasta matkalippujen hintojen korotus tulee tehdä harkiten korkeamman korotustason mukaisesti. Tuusulan kunnan prioriteettina suunnittelukaudella on se, että kunnan kuntaosuus pysyy korkeintaan 50 prosentissa.

HSL kysyy kunnalta, kannattaako kunta tarkastusmaksun korotusta 130 euroon? Maksunkorotuksella tavoitellaan liputta matkustamisen vähentymistä pysyvämmiin ja sekä pyritään turvaamaan lipputulojen kertymää. Sen ensisijaisena tavoitteena ei ole tulonhankinta. Tuusulan kunta ei vastusta tarkastusmaksun korotusta. Kunta kuitenkin kehottaa matkustajainformaatioissa panostamaan liputta matkustamisen haittojen korostamiseen sekä tarkastusmaksun suuruuden esiin tuomiseen, jotta maksun suuruuden toivottu liputta matkustamista ennalta ehkäisevä vaikutus saavutetaan parhaalla tavalla.

HSL kysyy kunnalta, miten suuren kustannuslisäyksen kunta on valmis hyväksymään kiristetyin päästötavoitteen saavuttamiseksi? Kunta katsoo, että Tuusulan tilanteessa joukkoliikenteen palvelutason parantaminen on keskeisin keino kulkumuodon houkuttelevuuden parantamisessa, joukkoliikenteellä kulkemisen lisäämisessä ja siten välillisesti kuntalaisten liikkumisen päästöjen vähentämisessä. Tarjonnan määrällisen ja maantieteellisen kattavuuden parantaminen eivät vähennä joukkoliikenteen energiankulutusta. Kunta pitääkin tärkeänä, että tulevat hankinnat toteutetaan sillä periaatteella, että kunnassa liikkuva joukkoliikennekalusto on kohtuuttomia operointitilanteita ja liikennöintiolosuhteita lukuunottamatta lähipäästötöntä bussikalustoa. Kunta ei määritä lausunnossaan euromääristä kustannusten lisäysrajaa, mutta kunta edellyttää, että kuntaosuus pysyy korkeintaan 50 prosentissa.

HSL kysyy kunnalta näkemystä, millä toimenpiteillä HSL:n maksuvalmius turvataan: jäsenkuntien lisärahoituksella, ulkoisella lainanotolla tai muilla ratkaisuilla? Kunta katsoo, että äkillisen lisärahoituksen aiheuttamaa riskiä maksuvalmiudelle tulee vähentää budjetointivaiheessa. Kunta katsoo, että kuntakohtaisen ylijäämän hallittu ja kohtuullinen kerryttäminen on selkein tapa maksuvalmiuden ylläpitoon. Kunta katsoo, että rahoitustarpeet, joihin ei budjetoinnissa ole pystytty varautumaan, tulee pyrkiä kuitenkin tunnistamaan mahdollisimman aikaisin, ratkaisutavasta on neuvoteltava jäsenkuntien kanssa, eikä ratkaisukeinoista mitään tule sulkea valikoimasta ennalta pois. Mikäli sopeuttamistoimiin lähdetään, kohtuuttoman haitan muodostumista työssäkäyntimatkustamiselle, koulu- tai opiskelumatkojen tekemiselle, tulee välttää. Tarvittaessa säästömahdollisuuksia liikennöinnistä tulee Tuusulan kunnan osalta etsiä seutuliikenteen vähämerkityksellisimmistä linja-autovuoroista.

Tuusulan kunta hyväksyy esitetyn mallin, jossa kertynyt yli- tai alijäämä tasataan TTS -kauden aikana eikä kuntaosuushyvityksiä makseta. Mikäli kunnalle kertyy ylijäämää, sen käyttö pitää TTS 2027-2029 -kaudella kohdentaa siten, että toimenpiteet liittyvät Tuusulan kuntaan liittyvään liikenteeseen, linjaston ja liikenteen kehittämisen suunnitteluun kustannuksiin, operointikustannuksiin ja muihin kustannuksiin sekä Tuusulan kunnalle jyvittyvän lipputulokertymän kohentamiseen tähtääviin toimiin. Lisäksi kunta katsoo, että ylijäämäkertymää tulee suunnitelmallisesti ylläpitää siten, että turvataan osaltaan kuntayhtymän maksuvalmiutta.

Tuusulan kunta katsoo, että TTS-ehdotuksessa kunnalle esitetyt kuntaosuuden määrät (kuntaosuudet vähennysten jälkeen 2027: 5,023 M€, 2028: 5,062 M€, 2029: 5,253 M€) tulee tarkistaa lausunnossa esitetyn matkalippujen hinnankorotusprosentin, liikenteen operointikustannuksiin vaikuttavien tekijöiden sekä muiden kustannuksiin vaikuttavien tekijöiden mukaisesti. Suunnitelmaa viimeisteltäessä tapahtuvat muutokset arvioissa kunnalle jyvittyvän kuntaosuuden määristä tulee käydä kunnan kanssa läpi ennen TTS:n hyväksymistä.

Esittelijä

yhdyskuntatekniikan päällikkö Juhola Petri

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- antaa selostusosan mukaisen lausunnon Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2029

Lisäksi tekninen lautakunta päättää tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- antaa selostusosan mukaisen lausunnon Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2029

Lisäksi tekninen lautakunta päätti tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Liitteet

Numero	Otsikko
44	HSL, Lausuntopyyntö jäsenkunnille toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2027–2029 / 27.5.2026
45	HSL, Alustava Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2027-2029
46	HSL, Pöytäkirjanote hallituksen päätöksestä 26.05.2025 § 63

Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle Hyviä hankkeita ry:n valituksesta koskien rakennuksen vuokraamista

Tekninen lautakunta 18.8.2026 § 73
1091/10.03.02.02/2026

Valmistelija

Savola Mika, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt lausuntoa Hyviä hankkeita ry:n valituksesta 31.8.2026 mennessä. Hyviä hankkeita ry on tehnyt valituksen hallinto-oikeudelle teknisen lautakunnan päätöksestä 9.6.2026 § 61, jossa lautakunta hylkäsi tilapalvelupäällikön viranhaltijapäätöksestä 22.5.2026 § 16 tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle:

Yhdistyksen määräaikainen vuokrasopimus kunnan omistamassa kasvihuoneessa on päättynyt 30.9.2025. Yhdistyksen kanssa tehtiin uusi määräaikainen vuokrasopimus ajalle 1.10.2025 - 31.5.2026, jotta Hyviä hankkeita ry saa etsittyä uudet tilat. Yhdistys ja kunta ovat keskenään päätyneet kyseiseen vuokrasopimukseen. Aiemmin kunta on päättänyt purkaa kyseisen rakennuksen ja purkupäätös on lainvoimainen. Rakennus on osa kolmen rakennuksen kokonaisuutta joilla on yhteistä tekniikkaa.

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Yhdistys on toiminut kyseisessä tilassa valituksessakin esitetyn mukaisesti vuodesta 2018 alkaen. Alussa yhdistyksen kanssa ei ole laadittu asianmukaista vuokrasopimusta ja yhdistys on vuokrasopimuksen allekirjoituksen jälkeen jättänyt vuokrakustannuksia maksamatta.

Tuusulan kunnanhallitus on päättänyt 27.4.2026 kunnan omistamien myytävien ja purettavien rakennusten vuokrausperiaatteista 1.5.2026 alkaen (Kunnanhallitus 27.04.2026 § 202). Periaatteet ovat:

- purettavaksi päätettyjä kiinteistöjä tai rakennelmia ei vuokrata, purku pyritään toteuttamaan mahdollisimman nopeasti;
- myytäväksi tarkoitetut kiinteistöt valmistellaan ja asetetaan myyntiin mahdollisimman nopeasti;
- mikäli kiinteistöä tai rakennusta ei saada myytyä ja se on käyttökuntoinen, vuokraaminen on mahdollista ennalta määritellyin seuraavin ehdoin:
 - vuokran taso tulee määritellä siten, että se alentaa kohteen ylläpitokustannuksia kunnalle

- investointeja tai korjauksia vuokrattavaan kohteeseen ei tehdä
- irtisanomisajan tulee olla lyhyt, jotta se ei pitkitä mahdollista myyntiä
- sisäilmakohteita ei vuokrata tilapäiskäyttöön;
- vuokrausmahdollisuudesta kiinteistöjen osalta ilmoitetaan kunnan viestintäkanavissa.

Hyviä Hankkeita ry:n käyttämille tiloille on haettu purkulupaa jonka pohjalta tiloihin ei voi laatia vuokrasopimusta kunnanhallituksen päätöksen pohjalta.

Yhteenvedona voidaan todeta, että kunta käyttää omaa sopimusvapauttaan asiassa, eikä kunta enää nykyisen ja nykyisten rakennuksien kunto ja alkuperäinen käyttötarkoitus huomioiden vuokraa rakennusta, vaan on päättänyt purkaa sen huonokuntoisuuden vuoksi. Rakennusten vuokraaminen poikkeaisi kunnanhallituksen päätöksestä 27.04.2026 § 202.

Hallintosäännön 26 §:n mukaan lautakunnat antavat lausunnot toimialueeseensa kuuluvista asioista, ellei lausunnon antaminen kuulu kunnanhallituksen toimivaltaan.

Esittelijä

vs. tilapalvelupäällikkö Lange Kai

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää antaa Helsingin hallinto-oikeudelle selostusosassa esitetyn lausunnon.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti antaa Helsingin hallinto-oikeudelle selostusosassa esitetyn lausunnon.

Liitteet

Numero	Otsikko
47	Liite 1 Vuokrasopimus Hyviä hankkeita ry_n 2025-2026 (julkinen)
48	Liite 2 Vuokrasopimus_Hyviä_hankkeita_ry_2024-2025 (julkinen)
49	Ei-julkinen asiakirja
50	Ei-julkinen asiakirja
51	Päätösote: Tekninen lautakunta 18.8.2026 §73 Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle Hyviä hankkeita ry:n valituksesta koskien rakennuksen vuokraamista

Oheismateriaali

Otsikko
 Oheisaineisto, Lausuntopyyntö Tuusulan kaupunginhallitus 30.7.2026 (5954_2026 - T2_MEL)
 Oheisaineisto, Valitus ja väliaikaismääräysvaatimus, sähköpostitse 20.7.2026 - Hyviä hankkeita ry valitus Helsingin hallinto-oikeus
 Oheisaineisto, Valituksenalainen päätös (Tuomioistuimen erotteleva)

Otsikko

Oheisaineisto, Valitus ja liiteluettelo - Hyvia" hankkeita ry valitus Helsingin hallinto-oikeus 19.7.2026

Oheisaineisto, Valituksen liiteluettelo ja liitteet 1-4b - Valitus 19.7.2026 liitteet Hyvia" hankkeita ry

Oheisaineisto, Valituksen liiteluettelo ja liitteet 1-4b - Valitus 19.7.2026 liitteet Hyvia" hankkeita ry_2

Oheisaineisto, Valituksen liiteluettelo ja liitteet 1-11 - Valitus 19.7.2026 liitteet Hyvia" hankkeita ry

Oheisaineisto, Sähköpostisaate 1, 20.7.2026

Oheisaineisto, Sähköpostisaate 2, 20.7.2026

Oheisaineisto, Sähköpostisaate 3, 20.7.2026

Puistokylän ja Palkkitien alueiden kunnallistekniikan suunnittelun hankinnan keskeytys

Tekninen lautakunta 18.8.2026 § 74

939/02.08.00.02/2026

Valmistelija

Sundström Helena, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Tuusulan kunta keskeyttää Tuusulan Kunnan Yhdyskuntatekniikan suunnittelu- ja rakennuttamispalveluiden dynaamisen hankintajärjestelmän (DPS) sisäisen kilpailutuksen koskien Puistokylän ja Palkkitien alueiden kunnallistekniikan suunnittelun hankintaa.

Asian tausta

Tuusulan kunta julkaisi tarjouspyynnön ” 939/02.08.00.02/2026 Puistokylän ja Palkkitien alueet, kunnallistekniikan katu-, puisto- ja rakentamissuunnittelu” Cloudia kilpailutusportaalin kautta 9.4.2026. Tarjouspyyntö julkaistiin Tuusulan Kunnan Yhdyskuntatekniikan suunnittelu- ja rakennuttamispalveluiden dynaamiseen hankintajärjestelmään (DPS) osa- alueeseen 4. ”Tie-, katu- ja aluetekniikka” valittujen toimittajien kesken.

Tarjouksen määräaika oli 30.4.2026 klo 12. Määräaikaan mennessä saatiin tarjoukset neljältä toimijalta: Destia Oy, Insinööritoimisto Lepistö Oy, Ramboll Finland Oy ja Sitowise Oy. Kaikki tarjoukset todettiin tarjouspyynnön mukaisiksi.

Tarjouspyynnössä oli kerrottu, että ehdot täyttäneistä tarjoajista valitaan kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen jättänyt konsultti ja että palveluntuottajaksi valitaan yksi toimija. Kokonaistaloudellisesti edullisimman hinnan antoi Insinööritoimisto Lepistö Oy.

Päätös suunnittelun hankinnasta on tehty Teknisen lautakunnan kokouksessa 9.6.2026 (§ 58) seuraavasti:

”Tekninen lautakunta päätti

- että ”Puistokylän ja Palkkitien alueet, kunnallistekniikan katu-, puisto- ja rakentamissuunnittelu” -tarjouspyynnön mukainen suunnittelu annetaan tarjouskilpailun mukaisesti kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen jättäneelle Insinööritoimisto Lepistö Oy:lle hintaan 164 900,00 euroa (alv 0 %).
- oikeuttaa yhdyskuntatekniikan päällikkö Petri Juholan laatimaan ja allekirjoittaman hankintasopimuksen
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi tässä kokouksessa.

Hankintapäätöksen tiedoksianto ei merkitse sopimuksen syntymistä.

Valitun tarjoajan kanssa tehdään erillinen kirjallinen toimeksiantosopimus, kun hankintapäätös on saanut lainvoiman. Sopimus voidaan solmia

aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun asianosainen on saanut päätöksen valitusosoituksineen tiedoksi.”

Tiedoksiannot teknisen lautakunnan päätöksestä asianosaisille on toimitettu s-postitse 15.6.2026. Päätöksestä ei tehty valituksia. Hankintasopimusta (pääöstekstin mukainen kirjallinen toimeksiantosopimus) ei ole tehty.

Sovellettavat oikeusohjeet

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) ja lain julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta (519/2026), (jäljempänä hankintalaki) 125 §:n 1 momentin mukaan hankintamenettely voidaan keskeyttää vain todellisesta ja perustellusta syystä.

Hankintalain 132 §:n mukaan hankintayksikkö voi itse poistaa virheellisen päätöksensä tai peruuttaa muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun, jolla on oikeudellisia vaikutuksia ehdokkaiden tai tarjoajien asemaan, ja ratkaista asian uudelleen (hankintoaikaisu), jos päätös tai muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen tai jos asiaan on tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin.

Päätöksen tai ratkaisun oikaiseminen ei edellytä asianosaisen suostumusta.

Hankintalain 133 §:n mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintoaikaisun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Hankintayksikön on ilmoitettava hankintoaikaisun vireilletulosta välittömästi niille, joita asia koskee.

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintayksikkö voi itse ottaa hankintapäätöksen tai ratkaisun korjattavakseen 90 päivän kuluessa siitä, kun hankintoaikaisun kohteena oleva päätös tai ratkaisu on tehty.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä hankintoaikaisun tekemistä tai hankintoaikaisun käsittelyä. Hankintoaikaisu voi koskea myös lainvoimaiseksi tullutta hankintayksikön päätöstä, jos asiaa ei ole saatettu markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Perustelut hankinnan keskeyttämiselle

Pääasiallista suunnittelualuetta koskeva Puistokylän asemakaava hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 10.11.2025 (§192), mutta valtuuston päätöksestä oli tehty valitus hallinto-oikeuteen. Suunnittelualan nopean rakentumisen edistämiseksi alueen kunnallistekniikan suunnittelu päätettiin kilpailuttaa ennen kuin kaava on saanut lainvoiman.

Hallinto-oikeus on päätöksessään 4429/2026 18.6.2026 kumonnut kunnanvaltuuston päätöksen Puistokylän asemakaavan hyväksymisestä. Kumoamisen perusteena olivat mm. puutteelliset luontoselvitykset.

Hallinto-oikeuden päätöksen johdosta asemakaava palautuu uudelleen valmisteluun Asian edellyttämän päätöksenteon, tarvittavien uusien selvitysten laatimisen sekä muun valmistelun johdosta asemakaavatyöhön kuluu vähintään yksi vuosi. Tämän johdosta katsotaan tarpeelliseksi keskeyttää kunnallistekniikan suunnitteluhankinta. Työ kilpailutetaan myöhemmin uudestaan.

Keskeytetyssä hankintamenettelyssä saatujen asiakirjojen julkisuus

Keskeytetyssä menettelyssä saadut tarjousasiakirjat pidetään salassa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 17 kohdan perusteella aina siihen saakka, kunnes hankintayksikkö on tehnyt ratkaisunsa uudessa sisäisessä kilpailutuksessa.

Päätöksen peruste

Tuusulan kunnan hallintosääntö, toimivalta hankinnoissa, Hankintalaki (1397/2016) 125 a §.

Esittelijä

yhdyskuntatekniikan päällikkö Juhola Petri

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää, että Puistokylän ja Palkkitien alueiden kunnallistekniikan suunnittelun hankintamenettely keskeytetään hankintalain (2016/1397) 125 a § mukaisesti.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti, että Puistokylän ja Palkkitien alueiden kunnallistekniikan suunnittelun hankintamenettely keskeytetään hankintalain (2016/1397) 125 a § mukaisesti.

Liitteet

Numero Otsikko
52 Pöytäkirjanote: §74

Toimielimen alaisten viranhaltijoiden päätösten valvonta

Tekninen lautakunta 18.8.2026 § 75

Asiaselostus

Kuntalain 92 §:n mukaan kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja ja hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Hallintosäännön 34 §:n mukaan asia voidaan kuntalain 92 §:n mukaisesti ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kunnanhallituksen käsiteltäväksi. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunnan ja sen puheenjohtajan lisäksi lautakunnan esittelijä.

Kuntalain 92 §:n 4 momentin mukaan asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä. Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa:

- 1) lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita;
- 2) yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita;
- 3) kuntalain 51 §:ssä tarkoitettulle kuntien yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset kunnat niin sopivat.

Hallintosäännön 36 §:n mukaan lautakunnan tai johtokunnan alaisen viranomaisen on ilmoitettava lautakunnalle tai johtokunnalle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista lautakunta tai johtokunta on ilmoittanut, ettei se käytäotto-oikeuttaan.

Tilapalvelupäällikkö

28.7.2026 § 26/2026 Vuokrauspäätös
Ruotsinkylän koulun väistötilojen vuokrasopimuksen jatkaminen

16.07.2026 § 25/2026 Henkilöstöpäätös
Laitoshuoltaja Kellokosken koulu, toimeen valinta 10.8.2026 alkaen
toistaiseksi, Tilapalvelut, puhtauspalvelut-yksikkö

16.07.2026 § 24/2026 Henkilöstöpäätös

Laitoshuoltaja (5 henkilöä), toimeen valinta 10.8.2026 alkaen toistaiseksi, Tilapalvelut, puhtauspalvelut-yksikkö

16.07.2026 § 23/2026 Henkilöstöpäätös
Kiertävän laitoshuoltajan toimeen valinta 10.8.2026 alkaen toistaiseksi, Tilapalvelut, puhtauspalvelut-yksikkö

15.06.2026 § 22/2026 Hankintapäätös (kilpailutus)
Särmä, lisä- ja muutostyö K21, sähkötyölisäykset

15.06.2026 § 21/2026 Hankintapäätös (kilpailutus)
Särmä, lisä- ja muutostyö K20: nuorten ja perheiden tilan wc-tilan muutos

05.06.2026 § 20/2026 Hankintapäätös (kilpailutus)
Särmä, lisä- ja muutostyö 8A, iLoq-muutokset

05.06.2026 § 19/2026 Hankintapäätös
Särmä, lisä- ja muutostyö 14, hyvitys pistorasiapylväiden määrän vähentämisestä

05.06.2026 § 18/2026 Hankintapäätös (pienhankinta)
Särmä, lisä- ja muutostyö K17, split-koneikko sähkötilaan

05.06.2026 § 17/2026 Hankintapäätös
Hankintaoikaisupäätös, Hyrylän palvelukeskuksen kalusteet, osa-alue 5

Yhdyskuntatekniikan päällikkö

20.07.2026 § 21/2026 Hankintapäätös (pienhankinta)
Rykmentinportin kaatopaikan kunnostuksen yleissuunnitelma ja ympäristölupahakemus

15.07.2026 § 20/2026 Hankintapäätös (pienhankinta)
Pohjatutkimukset: Sammonmäki III & IV

24.06.2026 § 19/2026 Hankintapäätös (pienhankinta)
Hulevesilaskutusjärjestelmän hankinta, korjattu muutoksenhakuohje

Rakennuspäällikkö

16.06.2026 § 16/2026 Hankintapäätös (pienhankinta)
Pertun päiväkotia, kattopalkkien lisäeristystyön urakoitsijan valinta

Liikenneinsinööri

4.8.2026 § 11/2026 Muu päätös
Kulttuuritalo Monio, pysäköintialueen ja lisäpysäköintialueen
liikennemerkkitäydennykset ja -muutokset

29.06.2026 § 10/2026 Muu päätös
Mestarintie, kääntöpaikan pysäköintikieltoalue

29.06.2026 § 8/2026 Muu päätös
Rykmentin puistotie, nopeusrajoitus- ja suojatiemerkkien lisääminen

29.06.2026 § 7/2026 Muu päätös
Ritariperhosentie ja poikkikadut, pysäköintirajoitusten asettaminen

29.06.2026 § 6/2026 Muu päätös
Härkäkaivontie, Juottokaivontie ja Lillynkuja, Kaksisuuntainen pyörätie -
merkkien lisääminen

Kuntasuunnittelupäällikkö

05.06.2026 § 10/2026 Hankintapäätös (kilpailutus)
Särmän täydentävä toimitilakalusteiden hankinta dynaamisen
hankintajärjestelmän sisäisellä kilpailutuksella, osa-alue 5

Työpäällikkö

03.07.2026 § 5/2026 Muu päätös
Palvelukeskuksen ympäristön kasvillisuuden hankinta ja istutus,
urakoitsijan valinta

Esittelijä

yhdyskuntatekniikan päällikkö Juhola Petri

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää

- merkitä viranhaltijapäätökset tiedokseen
- ettei ottokelpoisia viranhaltijapäätöksiä oteta kuntalain 92 §:n nojalla teknisen lautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti

- merkitä viranhaltijapäätökset tiedokseen

- ettei ottokelpoisia viranhaltijapäätöksiä oteta kuntalain 92 §:n nojalla teknisen lautakunnan käsiteltäväksi.

Liitteet

Numero	Otsikko
53	Ruotsinkylän koulun väistötilojen vuokrasopimuksen jatkaminen
54	Laitoshuoltaja Kellokosken koulu, toimeen valinta 10.8.2026 alkaen toistaiseksi, Tilapalvelut, puhtauspalvelut-yksikkö
55	Laitoshuoltaja (5 henkilöä), toimeen valinta 10.8.2026 alkaen toistaiseksi, Tilapalvelut, puhtauspalvelut-yksikkö
56	Kiertävän laitoshuoltajan toimeen valinta 10.8.2026 alkaen toistaiseksi, Tilapalvelut, puhtauspalvelut-yksikkö
57	Särmä, lisä- ja muutostyö K21, sähkötyölisäykset
58	Särmä, lisä- ja muutostyö K20: nuorten ja perheiden tilan wc-tilan muutos
59	Rykmentinportin kaatopaikan kunnostuksen yleissuunnitelma ja ympäristölupahakemus
60	Pohjatutkimukset: Sammonmäki III & IV
61	Särmä, lisä- ja muutostyö 8A, iLoq-muutokset
62	Särmä, lisä- ja muutostyö 14, hyvitys pistorasiapylväiden määrän vähentämisestä
63	Hulevesilaskutusjärjestelmän hankinta, korjattu muutoksenhakuohje
64	Särmä, lisä- ja muutostyö K17, split-koneikko sähkötilaan
65	Hankintaoikaisupäätös, Hyrylän palvelukeskuksen kalusteet, osa-alue 5
66	Pertun päiväkotia, kattopalkkien lisäeristystyön urakoitsijan valinta
67	Kulttuuritalo Monio, pysäköintialueen ja lisäpysäköintialueen liikennemerkitäydennykset ja -muutokset
68	Mestarintie, kääntöpaikan pysäköintikieltoalue
69	Särmän täydentävä toimitilakalusteiden hankinta dynaamisen hankintajärjestelmän sisäisellä kilpailutuksella, osa-alue 5
70	Rykmentin puistotie, nopeusrajoitus- ja suojatiemerkkien lisääminen
71	Ritariperhosentie ja poikkikadut, pysäköintirajoitusten asettaminen
72	Härkäkaivontie, Juottokaivontie ja Lillynkuja, Kaksisuuntainen pyörätie -merkkien lisääminen
73	Palvelukeskuksen ympäristön kasvillisuuden hankinta ja istutus, urakoitsijan valinta

Ilmoitusasiat

Tekninen lautakunta 18.8.2026 § 76

Asiaselostus

Saatetaan tietoon seuraavat ilmoitusluontoiset asiat:

- työryhmien pöytäkirjoja
- Seuraava teknisen lautakunnan kokous pidetään ti 22.9.2026 klo 17 alkaen
- Seuraava lautakuntien TEAMS-yhteisinfo on ke 16.9.2026 klo 17 alkaen

Esittelijä

yhdyskuntatekniikan päällikkö Juhola Petri

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi

Päätös

Tekninen lautakunta päätti merkitä ilmoitusasiat tiedoksi

Liitteet

Numero	Otsikko
74	tmk pk4_allerkirj
75	Muistio suuntaporauskatselmuksesta
76	Aikataulutilanne 29.6.2026
77	Työvaiheraportti_TMK3
78	Työvaiheraportti_TMK4

Oheismateriaali

Otsikko
Omenalahdenpolun kvl silta_ TMK 1_pöytäkirja_160626
Omenalahdenpolun kvl silta_ TMK 2_pöytäkirja_150726
TMK 2_allekirj
TMK 3_allerkirj

Muut asiat

Tekninen lautakunta 18.8.2026 § 77

Asiaselostus

Mahdolliset muut asiat.

Esittelijä

yhdyskuntatekniikan päällikkö Juhola Petri

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää merkitä muut asiat tiedoksi

Päätös

Tekninen lautakunta keskusteli seuraavista aiheista

- Martta Wendelin päiväkodin lattian tilanne ja korjauksen eteneminen

Tekninen lautakunta merkitsi muut asiat ja käydyn keskustelun tiedoksi.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 65, § 66, § 67, § 68, § 69, § 72, § 73, § 75, § 76, § 77

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 70**OIKAISUVAATIMUSOHJE**

Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon, ei lueta määräaikaan.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- muutoksenhakijan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset muutoksenhakijalle voidaan toimittaa.

Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, kirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Asiamiehen, ellei tämä ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä oikaisuvaatimuskirjelmään valtakirja.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelmä. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava Tuusulan kunnalle oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä käyttäen alla olevia yhteystietoja:

Tuusulan kunta, Tekninen lautakunta, PL 60, 04301 Tuusula
sähköposti: kirjaamo@tuusula.fi
puh. vaihde: 09 87 181

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä Tuusulan kunnan asiakaspalvelupiste TuusInfoon os. Autoasemankatu 2, 04300 Tuusula.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 71**Hallintovalitus hallinto-oikeudelle****Valitusosoitus**

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana laissa tarkoitetulla tavalla.

Asianosaisten katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Tuusulan kunnan internet-sivulla.

Tiedoksi saantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle

Ensisijaisesti muutosta haetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI

Puhelin: 029 56 42000

Faksi: 029 56 42079

sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon jaetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
3. vaatimusten perustelut
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös sähköinen tai mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallintotuomioistuimen sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Jos valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, hallintotuomioistuin voi valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista

löytyy <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthaillinto-oikeudessa.htm>

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 74**HANKINTAOIKAISUOHJE JA VALITUSOSOITUS (Kansallisen ja EU-kynnysarvon ylittävät hankinnat)**

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Kansallisen kynnysarvon suuruus on 1.1.2017 lähtien:

- 60.000 € tavarat- ja palvelut
- 400.000 € terveydenhoito- ja sosiaalipalvelut
- 300.000 € muut erityiset palvelut
- 150.000 € rakennus- ja käyttöoikeusurakat
- 500.000 € käyttöoikeussopimukset

I Hankintaoikaisuohje

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saadun tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiannotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikön yhteystiedot:
Tuusulan kunta
Tekninen lautakunta

PL 60, 04301 Tuusula
kirjaamo@tuusula.fi

Hankintaoikaisun voi toimittaa myös henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä Tuusulan kunnan asiakaspalvelupiste TuusInfoon os. Autoasemankatu 2, 04300 Tuusula.

Hankintaoikaisun käsittelee päätöksentekijä.

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Hankintalain 146 §:n mukaan markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

1. yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua
2. sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla
3. sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia

Hankintalain 146 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos: asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saadun tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettamisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuimaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Valituskielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Ensisijaisesti valitus tehdään hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
puh. 029 564 3300
fax 029 564 3314
markkinaoikeus@oikeus.fi